

Hoàng đạp chiếc xe lượn qua lượn lại trước tiệm đồng hồ, bên trong chỉ có một người đàn ông trung niên ngồi bên bàn giấy đang đưa tay che miệng ngáp. Thời buổi này hàng tiệm gì cũng ế ẩm. Đồng hồ thì còn ai dám đeo đi ngoài phố? Nạn cướp giựt xảy ra liên miên, không người nào dám trưng của cho thiên hạ ngắm để mang họa vào thân.

Trời về chiều, nắng vàng le lói xuyên qua đám lá me, chuông nhà thờ trong xóm gieo vọng đôi ba tiếng.

Qua lại mãi sợ bị nghi ngờ, Hoàng đạp xe đến góc đường, tắt vô lễ, ngừng bên cạnh một xe bán nước mát, mua một ly nước artiso, dốc uống ừng ực, rồi đưa tay lên lau mấy giọt mồ hôi trên trán, mái tóc ngắn chạm vào bàn tay thấy gai gai lợm chớm.

Đã cơn khát, Hoàng xin thêm nước lạnh, rồi ra ngồi bàn, uống nhấp nhấp, lâu lâu lại nhìn lên cái đồng hồ treo trên tường nhà. Hoàng lẩm bẩm: “Sáu giờ mình quay lại xem một lần nữa thử coi.”

Buổi chiều, không khí Sài Gòn đỡ oi bức, dễ thở hơn. Ngồi trong quán nước, Hoàng quan sát cảnh sinh hoạt trong khu phố. Con đường này Hoàng có thói quen đi qua lúc còn đi học, nay tiêu điều, vắng vẻ. Không còn quán cà phê nơi đầu phố, không còn xe bán gỏi đu đủ ở ngã ba, và cả tiệm bánh mì đối diện nữa. Không biết họ đâu cả rồi?

Trước đường, người xe qua lại, đã bắt đầu có lác đác mấy bóng áo trắng vừa tan trường. Hoàng nhìn theo những tà áo thân

thương mà cảm thấy nhiều tiếc nuối—thời hoa mộng đã đi qua, bốc cuốn theo dòng bụi thời gian, chỉ một chiều, xa dần vào vùng quá khứ.

Một bà hàng đang mang gánh về, thùng nước lèo lắc lư trên đòn. Bên kia đường có một bà đang tru tréo chửi lũ nhóc tí phá phách. Hoàng lơ đãng nhìn theo. Thời buổi bây giờ kiếm cơm chạy gạo từng bữa cho cuộc sống ngày càng khó khăn khiến cho mọi người đều căng thẳng tinh thần, cái gì cũng phải lo toan tranh thủ.

CHỈ CÒN TRONG GIẤC MƠ

• Nguyễn Quân

Hoàng hớp thêm một ngụm nước mà cảm thấy thật thoải mái. Hoàng muốn tận hưởng những giây phút bình yên hiếm hoi này, được ngồi đây hít thở trong bầu không khí quen thuộc này, khác với cái ngột ngạt nặng nề của những luồng gió khô hừng hực chạy qua biên giới.

Xoay người lại—đã hơn sáu giờ!—Hoàng dốc nốt ly nước, rồi lên xe quay đầu trở lại. Chạy ngang tiệm, Hoàng chợt hốt hoảng kêu lên: “Thôi chết! Đóng cửa rồi.”

Thật vậy, lúc này Hoàng quên để ý giờ đóng cửa tiệm; giờ trở lại thì cánh cửa sắt đã đóng im lìm. Màn đêm dần dần rũ xuống, Hoàng vòng lại mấy lần trước nhà mà không biết nên đi hay nên cố nán lại chút nữa, thậm tự trách mình thật là vô ý. Ra đến Trường Đua, Hoàng quyết định quay lại thêm một lần nữa.

Hoàng đang đi ngang nhà trong trạng thái phân vân không

biết nên gọi cửa hay không thì cánh cửa sắt bỗng xịch mở, một bóng người nhỏ nhắn lách ra. Hoàng vội rà thẳng lại, lòng hồ nghi: “Không lẽ?...” Hoàng vòng lại, lướt nhẹ tới sau bóng người, và khi đã chắc chắn, chàng không kềm được tiếng gọi:

— Xuân, Xuân.

Người con gái quay lại, sau phút sững sờ, thốt lên:

— Anh Hoàng!

Hoàng chỉ đợi giọng nói yêu thương quen thuộc đó cất lên là bỏ xe, chạy đến ôm lấy người con gái, xiết chặt, nghẹn ngào:

— Anh tưởng không gặp được lại em.

Xuân nức nở. Hoàng buông vòng tay, nhìn mặt nàng—trên đó, đôi mắt, còn đầy dấu kinh ngạc không ngờ, đang chan hòa

ứa lệ. Hoàng bất giác cúi xuống hôn nhẹ lên đôi mi ướt, rồi hôn trên môi nàng, nền môi héo khô, đượm mặn bao nỗi nhớ nhưng muộn phiền từ khi chàng rời xa thành phố. Xuân hai tay bá lấy cổ chàng, người rung rung xúc động, và vòng tay Hoàng lại thắt chặt. Thời gian xung quanh đứng lại, vây phủ, rồi hòa nhập vào vùng không gian còn biết chung lòng chia xẻ.

Cảm giác tràn vỡ ban đầu lắng dần, Xuân ngả đầu trên vai Hoàng, thì thầm trong hơi thở:

— Coi chừng người ta thấy anh.

Hoàng quan sát chung quanh:

— Ủ, chỗ này không tiện mình nói chuyện. Mình nên đi chỗ khác vậy.

Xuân đề nghị:

— Hay mình lên trường nhé?

— Ủ, được thôi.

Hoàng chở Xuân đi đến ngôi trường cũ mà hai đứa trước cùng học. Hoàng quẹo vào Nguyễn Kim, con đường vắng cạnh trường, con đường chất chứa bao kỷ niệm, đã ngày tháng chứng kiến bao mối tình học trò mà trong đó có Hoàng và nàng. Ánh đèn vàng vọt yếu ớt le lói từ phía văn phòng và câu lạc bộ. Giờ này trong trường chẳng còn ai, có thể trừ ngoài bác gác đàn già yếu.

Hoàng dừng xe bên đường. Tiếng côn trùng rả rích, tí tê cất vang; đám lá trên hàng cây dầu cao tí xào xạt trong cơn gió, chỉ để lura thưa vài ánh trăng xuyên kẽ lọt xuống; thỉnh thoảng, vài trái dầu rụng theo cơn gió, quay tí rơi lộp độp trên đường. Nhìn

vào khoảng sân cát ở giữa hai dãy lớp học, Hoàng nhớ lại những trận banh hào hứng giữa lớp chàng và lớp nàng. Hồi đó bọn con trai của hai lớp kình nhau lắm, thường hay hẹn nhau đá độ ở sân trường. Hoàng thủ gôn rất cừ, tụi con trai lớp nàng gồm Hoàng lắm. Và cũng nhờ sự tranh đua đó mà Xuân với Hoàng quen nhau.

Hoàng nói:

— Vừa rồi thật may. Thấy nhà em đóng cửa, anh đã tưởng sẽ không gặp được em. Anh không biết phải chờ đến bao lâu hay làm sao hơn thì vừa lúc đó em đi ra.

Xuân nói:

— Nhà em mới vừa xong bữa, em định sang nhà người bạn.

— Vậy à? Em hiện giờ thế nào? Vào được đại học cuộc sống có đỡ hơn không?

— Đời sống sinh viên khó khăn lắm anh ạ. Tiêu chuẩn lương thực gạo khoai sắn nhà nước cho không đủ sống—đói lắm. Học hành thi cử thật khổ rồi vào đại học không biết cuộc sống tương lai của em sau này có khá hơn không.

— Em theo học sư phạm phải không?

— Vâng.

— Có ai là bạn cũ trong đám

mình không?

— Trong lớp em thì chỉ có Bích Trâm học cùng thôi.

— Vừa rồi em định sang nhà Bích Trâm đấy hả?

— Vâng.

— Còn mấy người khác thế nào? Từ lúc đi nghĩa vụ đến giờ anh không có dịp liên lạc nên không biết mấy đứa bạn trong lớp anh ra sao cả.

Xuân kể cho Hoàng nghe những chuyện xảy ra từ lúc chàng đi. Bạn bè hai đứa bây giờ đã tứ tán mười phương trong xã hội: kẻ thì bán chợ trời, đập xích lô, người thì đi nghĩa vụ, thanh niên xung phong, hay thất nghiệp nằm nhà ăn bám cha mẹ. Chỉ có một số rất ít là vào được đại học.

Xuân hỏi:

— Anh còn nhớ Ngọc Uyển không?

— Nhớ, Ngọc Uyển ngồi chung bàn em mấy năm trung học chứ gì. Uyển sao?

— Uyển nó vượt biên với gia đình tới Mã Lai rồi. Nó có thư về cho em nói chuyển đi hải hùng lắm; tàu nó bị cướp mấy lần.

Hoàng chau mày:

— Ủ, dạo này anh cũng nghe bọn hải tặc Thái Lan chúng nó đang bắt đầu lộng hành.

— Và Tường Vân nữa. Gia đình cho nó và đứa em đi vượt biên hơn hai tháng nay rồi mà chẳng thấy có tin về, biệt vô âm tín. Em có qua hỏi thăm, má nó khóc quá trời, lo không biết có chuyện gì xảy ra cho hai đứa. Thật tội nghiệp.

Hoàng chép miệng, lắc đầu:

— Hy vọng chị em Vân không có chuyện gì. Thân gái dậm trường, đi như vậy thì nguy hiểm quá! Mà Vân cũng còn trẻ quá. Sao ba má Vân không cho anh Vân đi cùng?

— Anh không biết anh Vân cũng bị đi nghĩa vụ như anh hả?

Hoàng lắc đầu:

— Anh không biết.

Rồi Hoàng hỏi Xuân:

— Thế trong trường em đang làm những gì?

— Em đang thực tập, làm giáo trình giảng dạy. Khó khăn lắm, bất cứ đề tài gì cũng có dính dáng chính trị trong đó, tuân theo

đường lối chỉ đạo của Đảng và nhà nước. Nhà nước đặt trọng vấn đề “hồng hơn chuyên”, anh ạ.

— Đất nước đang đi đến ngày tàn mạt, Xuân à. Quyền hành nằm trong tay bọn ngu dốt i-tờ không thông mà lại điên cuồng chủ nghĩa nữa thì chỉ có đường cả nước đi xuống hố thối.

Nói đến đó, Hoàng quay sang hỏi Xuân:

— Từ lúc anh đi đến giờ, Sài Gòn có gì lạ không em?

Xuân không trả lời mà hỏi ngược lại:

— Anh thấy em sao?

Hoàng ngấm lại người yêu.

— Anh thấy em gầy ốm hơn

trước. Sao vậy? Gắng giữ gìn sức khỏe nghe em. Đừng lo nghĩ vớ vẩn gì hết, sống đến đâu hay đến đó.

Xuân cười héo hắt:

— Thì em cũng đành chịu vậy.

Nàng dừng nói, mắt long lanh nhìn Hoàng. Rồi Xuân tiếp:

— Từ khi anh lên đường rồi, em thấy nhớ anh ghê đi. Đi học trong trường, không lúc nào là em không nghĩ đến anh. Nhiều lúc nhớ đến anh, em lại kéo Bích Trâm ra tâm sự. Nghe em nhắc về anh hoài, chắc tai nó cũng khổ lắm. Có Bích Trâm là bạn học, em cũng an ủi phần nào. Mà trong đời sống trong quân ngũ của anh ra sao? Em nghe họ phát lương cho bộ đội chỉ đủ mua vài liều thuốc.

Chàng thở dài:

— Quân Đội Nhân Dân mà em.

Xuân ưu tư im lặng. Trông nàng như vậy, Hoàng đoán thật lâu không biết phải nói như thế nào về ý định của chàng trong những ngày sắp tới. Hoàng để ngang tay trên yên ghế, nhìn nàng. Ánh sáng lửa xòa với bóng lá rơi trên khuôn mặt có đôi mắt sáng lóng lánh trong đêm đã từng mang đến cho Hoàng những giây phút ấm áp hạnh phúc hiếm hoi trong cuộc đời này, trên quê hương dù đã thống nhất nhưng hận thù vẫn còn tràn ngập, trên quê hương dù đã hòa bình nhưng vẫn còn triền miên khổ nạn.

Hoàng gọi nhỏ:

— Xuân à!

— Dạ...

— ... Anh nói cho em biết điều này nhé.

— Sao anh?

Hoàng xiết nhẹ bàn tay người yêu rồi từ từ nói:

— Anh mới trốn doanh trại về đây.... Tiểu đoàn anh vừa rút về từ biên giới sau cuộc tấn công sang Miên.... Chết nhiều lắm! Thằng đại đội trưởng mới với cấp bậc trung sĩ lên thay cho ông đại đội trưởng cũ đã bị tử trận, y ngu xuẩn xua quân vào chỗ chết— đại đội anh bị thiệt hại nặng. Nay tụi Bắc Kỳ vào bổ sung quân số, sĩ quan chúng nó nghi kị, không tin tưởng lính miền Nam. Anh với mấy thằng bạn ngày càng bất mãn với sự kỳ thị càng lúc càng trầm trọng này, với lại đã quá chán ghét cái chế độ độc tài áp bức phi nhân bản này nữa nên nhân cơ hội khi đoàn quân xa dừng tại An Lộc trên đường sang biên giới lần nữa, anh cùng thằng bạn thừa lúc thằng đại đội trưởng bận báo cáo trên tiểu đoàn nhảy xuống xe trốn vào đám cỏ lau bên đường.

Mắt Xuân mở lớn không tin. Hoàng gật nhẹ, tiếp tục kể:

— Rồi may nhờ có mấy bà con cô bác chỉ dẫn hai đứa anh tránh tụi công an và giúp đón xe về Sài Gòn.

Xuân run giọng:

— Anh trốn như thế mang tội đào ngũ còn gì. Nguy hiểm quá! Em sợ công an địa phương sẽ đến xét nhà bắt anh đó.

Hoàng cầm tay nàng trấn an:

— Anh mới trốn về mấy ngày

hôm nay thôi; anh chắc tụi công an khu vực vẫn chưa biết. Mà em cũng không phải lo cho anh lâu đâu.

— Sao thế anh?

— Anh đến tìm em lần này để ...

Hoàng bỏ dở câu nói của mình khi chợt nhận thấy hai chấm long lanh trong mắt Xuân. Chàng không dám nhìn lâu vào đôi mắt đầy âu thương đó mà lẩn tránh:

— Em biết nhà anh ngụ quân ngụ quyền, ba anh đi cải tạo tận miền Bắc. Với cái lý lịch đó, anh không thể sống ở đây lâu được. Mẹ anh đã lo xong giấy tờ cho anh.... Anh sẽ phải tạm dời xa thành phố một thời gian đã, rồi sẽ tính sau.

Hoàng nhìn lại—nước mắt Xuân đã tràn ra tự bao giờ. Chàng để yên cho Xuân khóc. Phải, khóc đi Xuân! Khóc cho anh, khóc cho em, khóc cho tuổi trẻ chúng ta, cho quê hương chúng ta sao lắm đọa đầy. Phải, Hoàng vừa mới nghe nàng kể chuyện mất tích của chị em Tường Vân, những câu chuyện bất hạnh xảy ra cho bạn bè hai đứa, rồi nay mai có thể chính Hoàng cũng sẽ nhập đoàn vào chung số phận. Bao nhiêu người thân yêu xung quanh Xuân đã ra đi, và rồi bây giờ chính Hoàng cũng sắp đi mất.

Hoàng đẩy chiếc xe, sóng đôi cùng với Xuân thả bước đi trên vỉa hè bên hông trường. Hai đứa ôn lại những kỷ niệm vui buồn ngày tháng bên nhau mới năm qua mà bây giờ như là đã xa xưa lắm, để quên đi thực tại muộn phiền, để ru lòng mình yên lặng, lắng nghe những tiếng nhạc buồn

tử tế của mọi loài vật âm thầm sống đêm, mà buồn cho kiếp người.

Đến đường Hùng Vương, Hoàng quay nhìn trở lại—từ đầu đường cho đến cuối đường, từ dãy lớp đầu cho đến dãy lớp cuối, nơi Hoàng đã lớn lên trong tình thương yêu của thầy cô và bạn bè theo những năm tháng học trò từ thơ ấu tiểu học đến trưởng thành trung học—cố ghi sâu trong lòng những hình ảnh mà mai đây biết bao giờ mình có dịp gặp lại. Với Hoàng, những kỷ niệm thân thương nhỏ nhoi còn sót lại trong kiếp người đã bị phá vỡ và bắn tung đi mọi hướng. Những áp lực căng thẳng thường xuyên xiết nghẹn trong đời sống, những thét gào đấu tranh không ngừng cho cái phân biệt giai cấp được tưởng tượng hoặc phóng đại có chủ đích đã cùng nhau hồ hởi thi đua đập nát những ước mơ mong manh còn lại của tuổi trẻ. Bạo lực của Cộng Sản đã làm cho con người tê liệt phản kháng, chỉ còn biết cúi đầu chịu khuất phục, chờ ban phát ân huệ được sống từng ngày.

Cơn gió chạy qua, bốc lên những đám lá dầu rờn rợn quét đuổi nhau lên lề. Trời vào khuya, sương xuống dày, Hoàng thất vòng tay có Xuân, bao lấy làn hơi ấm hạnh phúc mong manh, nhưng vẫn không sao chặn được những tuyến lạnh len lỏi xâm nhập. Hoàng cảm nhận là đã đến lúc chia tay.

Thả Xuân xuống trước hiên nhà, vừa khi nàng trở gót quay vào, Hoàng chợt vội gọi giật lại:

— Xuân!

Xuân xoay lại, chớp mắt, hỏi:

— Gì anh?

Hoàng ngúc ngoác đầu:

— Không...không có chi.

Vừa rồi chàng chỉ muốn được gọi tên nàng một lần nữa, một lần nữa thôi, trước khi mình đi. Chàng với nắm lấy tay Xuân, xiết nhẹ—tay nàng giá lạnh; bóng trắng buồn soi trên khuôn mặt dầu dầu. Chàng hôn lên má vội vàng—bên tai nghe có lời vĩnh biệt vắng sâu từ đáy lòng—rồi buông đi

nhANH. Bóng Xuân rung rung trong bóng đêm, mái tóc chập chờn, cánh áo bà ba phe phẩy trong cơn gió; Hoàng đi như trốn chạy, chàng thấy hồn mình như đã chết: Mấy ngày nữa, khi Bích Trâm đưa cho Xuân bức thư mà hồi chiều trước khi gặp Xuân, chàng có đến nhờ Trâm trao lại cho nàng, thì có lẽ Hoàng đang lênh đênh trên con thuyền rời xa đất nước. Hoàng đã nói dối nàng—hay đúng hơn—chỉ nói

cho nàng biết một nửa sự thật. Vì sao? Không hiểu được, nhưng Hoàng không muốn làm khó thêm buổi chia ly. Biết Xuân sẽ phản ứng như thế nào? Tim Hoàng thất lại, nước mắt muốn trào ra, tay lái như chao đi; gió bên Trường Đua thổi lạnh qua, con đường 3 Tháng 2—Trần Quốc Toản—trải dài như bất tận.

Qua ngã Bẫy, rẽ vào đường Phan Thanh Giản, Hoàng chợt gặp một tốp người trước mặt. Phản xạ tự nhiên, chàng vội quay xe trở lại. Có tiếng quát: “Ê, đứng lại!” Hoàng bất chấp, phóng chạy. Có một bóng áo vàng nhảy ra chặn giữa đường, Hoàng tông vào hấn. “Ầm!” Hấn bay lên bờ, Hoàng nhào xuống đất. Bản năng sinh tồn kéo Hoàng đứng lên, nhảy lên xe, đạp nửa đạp nửa—điên cuồng, cuống quýt.

Có tiếng quát tháo, tiếng chân chạy rầm rập sau lưng—thần kinh Hoàng căng thẳng cực độ—rồi có tiếng súng nổ, đạn bay vèo vèo quanh chàng. Được mấy thước, chợt Hoàng cảm thấy nhói đau bên cổ. Chàng đạp thêm vài cái nữa rồi ngã xấp trên mặt đường. Hoàng ôm lấy cổ, có chất lỏng nóng tuôn ra, nhơm nhớp bàn tay. Khó thở quá, nỗi chết thoáng vụt qua đầu, Hoàng cực kỳ sợ hãi: “Mình sắp chết sao? Không, không, không thể được! Không thể được!” Hoàng thét lên.

Hoàng giật mình choàng tỉnh, tim đập dồn trong lồng ngực, mồ hôi tuôn ướt đầm toát lạnh, cánh tay phải nằm ngáng cổ, đè nặng. Hoàng rút tay xuống—hồn chưa hết bàng hoàng kinh sợ—rồi lại đưa tay lên sờ quanh cổ. Chỉ hơi ngấm ngấm đau. Thì ra!

Hoàng xoay đầu nhìn quanh—trên giường bên kia, thằng roommate vẫn ngáy đều đều. Cái đồng hồ digital trên bàn học chỉ quá ba giờ sáng. Nhìn ra cửa sổ, trời đang lâm râm mưa trong khuôn viên—tiếng mưa gõ lách tách đều đều lên thành cửa sổ, lâu lâu không gian lại lóe sáng lên tia chớp.

Hoàng ngồi dậy, hồi tưởng lại giấc mơ, nỗi sợ vẫn làm căng căng hai bên thái dương. Hoàng hồi tâm lại: Đây chỉ là một cơn ác mộng. Chàng ra bàn bật đèn, kéo ngăn bàn, lục lấy chồng thư.

Đây rồi: một lá thư bìa ngà vàng. Người gửi: ĐTKX, đường..., TP Hồ Chí Minh, VIỆT NAM. Dấu bưu điện: 1984. Hoàng dở lá thư ra đọc, bồi hồi nhớ lại những sự kiện trong giấc mơ. Nhìn ra khuôn viên, tự nhiên chàng thấy lòng buồn mênh mông với vợ. Cố nhớ đến đôi mắt ướt lệ của Xuân, Hoàng với tay lấy cây viết, ngồi thức chờ sáng, mặc nhớ thương dâng đầy.

• Nguyễn Quân
Texas Tech University